

Μενδώνη: «Η συνεργασία Ελλάδας και Ιταλίας αποτελεί πρότυπο διεθνούς συνεργασίας για τον επαναπατρισμό πολιτιστικών αγαθών»

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη και ο Υπουργός Πολιτισμού της Ιταλικής Δημοκρατίας, Alessandro Giuli, παρουσίασαν στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης τα αποτελέσματα της ελληνοϊταλικής επιστημονικής εργασίας για τη μελέτη, τεκμηρίωση και αποκατάσταση διασπασμένων αρχαιοτήτων που προέρχονται από την πολύκροτη υπόθεση

Robin Symes.

Για τη συνέχεια της συνεργασίας που έχει ως αντικείμενο την αποκατάσταση των χιλιάδων θραυσμάτων -εκτιμάται ότι ξεπερνούν τις 70.000- με στόχο την απόδοση στις δύο χώρες ισόποσου αριθμού αποκατεστημένων αρχαιολογικών ευρημάτων, η Γενική Γραμματέας Πολιτισμού Ολυμπία Βικάτου και ο επικεφαλής του Τομέα Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Ιταλικού Υπουργείου Πολιτισμού Luigi La Rocca υπέγραψαν την παράταση του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ των δύο χωρών μέχρι τον Μάρτιο 2027. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε και η τελετή παράδοσης και παραλαβής θησαυρού 145 χάλκινων αρχαίων νομισμάτων από την Ιταλία στην Ελλάδα, τα οποία μεταφέρθηκαν από την Κω την περίοδο της Ιταλοκρατίας (1930) στη Ρώμη.

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη δήλωσε: «Η συνεργασία Ελλάδας και Ιταλίας για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελεί έμπρακτη απόδειξη ότι η κοινή ιστορική ευθύνη των δύο χωρών μπορεί να μετατραπεί σε ουσιαστική και αποτελεσματική δράση. Η συστηματική τεκμηρίωση, συντήρηση και αποκατάσταση των αρχαιοτήτων που προέρχονται από παράνομες ανασκαφές δεν είναι μόνο επιστημονικό εγχείρημα υψηλού επιπέδου, αλλά και πράξη βαθιάς ηθικής και θεσμικής συνέπειας. Με το Μνημόνιο Κατανόησης εφαρμόζουμε στην πράξη την αρχή της διεθνούς συνεργασίας μεταξύ κρατών που διεκδικούν πολιτιστικά αγαθά κοινής ή αλληλεπικαλυπτόμενης προέλευσης. Προκρίνουμε τη συναινετική επίλυση ζητημάτων κυριότητας αντί της μακροχρόνιας και αβέβαιης δικαστικής αντιδικίας. Δημιουργούμε πρότυπο διακρατικής διαχείρισης σύνθετων υποθέσεων παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών... Η έρευνα των συνεργατών μας ανέδειξε τη μεγάλη αρχαιολογική και επιστημονική αξία του κεραμικού υλικού, που ανακτήθηκε από την εταιρεία Robin Symes Ltd. Μέσα από τη λεπτομερή ταξινόμηση, τη μελέτη και την ανασύνθεση χιλιάδων οστράκων κατέστη ήδη δυνατή η αποκατάσταση 73 αγγείων, πολλά από τα οποία παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω της ποιότητας, της σπανιότητας, των επιγραφικών και των τεχνοτροπικών χαρακτηριστικών τους. Η ανεύρεση τμημάτων αγγείων που συνδέονται με γνωστές συλλογές και μουσεία εκτός της Ελλάδας και της Ιταλίας, επιβεβαιώνουν το διεθνές κύκλωμα των εγκληματιών αρχαιοκαπήλων. Τις ειδεχθείς συμπεριφορές τους αποδεικνύουν και τα σύγχρονα σπασίματα ή καλύτερα τα κοψίματα των αγγείων με ειδικό εργαλείο, προκειμένου να κατασταθεί ευκολότερη η διακίνησή τους. Η καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών αποτελεί κοινή προτεραιότητα για τις κυβερνήσεις της Ιταλίας και της Ελλάδας και η ανάκτηση των λεηλατημένων θησαυρών των χωρών μας μάς γεμίζει χαρά και υπερηφάνεια. Έχουμε δεσμευθεί να ενδυναμώνουμε τη συνεργασία μας για την προστασία και την αποκατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς των χωρών μας... Η συνέχιση των εργασιών της ελληνοϊταλικής ομάδας εργασίας είναι βέβαιο ότι πέρα από την αποκατάσταση και άλλων αρχαιοτήτων και την τεκμηρίωση του υλικού, θα ενισχύσει τη γνώση μας για τον τρόπο της δράσης αυτών των κυκλωμάτων του παγκόσμιου οργανωμένου εγκλήματος που δρα εις βάρος της κληρονομιάς της ανθρωπότητας».

Ο Υπουργός Πολιτισμού της Ιταλικής Δημοκρατίας, Alessandro Giuli, δήλωσε: «Το έργο που επιτελέστηκε από Ιταλούς και Έλληνες εμπειρογνώμονες αποτελεί έμπρακτο παράδειγμα της υψηλής επιστημονικής και πολιτιστικής αξίας που μπορεί να παράγει η διμερής συνεργασία. Το Μνημόνιο κατανόησης ένωσε εξέχουσα τεχνογνωσία και επαγγελματική αριστεία για την επίτευξη ενός κοινού στόχου: να επιστραφούν στις κοινότητες προέλευσής τους, μέσω της συνεργασίας μεταξύ φιλικών κυβερνήσεων, όσα είχαν λεηλατηθεί από διακρατικά εγκληματικά δίκτυα. Η Ιταλία και η Ελλάδα, έθνη με κοινή ευθύνη για ένα θεμελιώδες τμήμα της ιστορίας της Μεσογείου, μπορούν να αντιμετωπίσουν μαζί τις προκλήσεις της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς, μετατρέποντας την επιστημονική συνεργασία σε ένα αυθεντικό εργαλείο πολιτιστικής διπλωματίας». Αναφερόμενος ο Ιταλός Υπουργός Πολιτισμού στον επαναπατρισμό των νομισμάτων τόνισε «Η σημερινή απόδοση δεν αποτελεί απλώς την επιστροφή μιας σημαντικής νομισματικής συλλογής στον τόπο προέλευσής της. Είναι, παράλληλα, το σύμβολο μιας σχέσης που εδράζεται στην εμπιστοσύνη, τη γνώση και τη συνεργασία. Ξαναδιάβασα αυτές τις μέρες ένα βιβλίο του Christopher Hitchens υπέρ της επιστροφής των Γλυπτών του Παρθενώνα. Εύχομαι η σημερινή ημέρα και η ελληνοϊταλική συνεργασία στον τομέα της προστασίας της αρχαιολογικής κληρονομιάς να αποτελέσουν παράδειγμα για τους Βρετανούς φίλους μας. Η επιστροφή πολιτιστικών θησαυρών στον τόπο όπου δημιουργήθηκαν και ανήκουν ιστορικά δεν αποτελεί μόνο πράξη δικαιοσύνης, αλλά και έμπρακτη αναγνώριση της αξίας της πολιτιστικής κληρονομιάς ως παγκόσμιου αγαθού».

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη παραλαμβάνοντας τα νομίσματα δήλωσε: «Εκ μέρους της Ελληνικής Κυβέρνησης και του ελληνικού λαού, ευχαριστώ την Κυβέρνηση της Ιταλίας και εσάς προσωπικά, κύριε Υπουργέ, για τον επαναπατρισμό του θησαυρού των 145 χάλκινων νομισμάτων στην πατρίδα τους. Η χειρονομία αυτή επιβεβαιώνει με τον πλέον emphaticό τρόπο τη δύναμη της συνεργασίας και του αμοιβαίου σεβασμού. Υπερβαίνει την τυπική διπλωματία και αγγίζει την ουσία της κοινής μας ευθύνης για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η σημερινή κίνηση της Ιταλίας δεν αποτελεί μόνο εφαρμογή του Διεθνούς Δικαίου. Αποτελεί πράξη σεβασμού απέναντι στην ιστορία και τον πολιτισμό των χωρών μας και ισχυρό μήνυμα ότι η ακεραιότητα της πολιτιστικής κληρονομιάς δεν είναι διαπραγματεύσιμη, αλλά αποκαθίσταται μέσα από πράξεις ευθύνης και συνεργασίας».

Οι δύο Υπουργοί επισκέφθηκαν το εργαστήριο συντήρησης του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, όπου εξελίσσονται οι εργασίες μελέτης, τεκμηρίωσης, συντήρησης και αποκατάστασης του αρχαιολογικού υλικού που επαναπατρίστηκε από την υπό εκκαθάριση εταιρεία Robin Symes Ltd., στο πλαίσιο της εφαρμογής του Μνημονίου Κατανόησης. Η κοινή επιστημονική ομάδα Ελλάδας και Ιταλίας έχει ήδη επιτύχει σημαντικά αποτελέσματα στην ανασύνθεση και αποκατάσταση των αρχαιοτήτων -ήδη έχουν αποκατασταθεί 73 μελανόμορφα αγγεία- συμβάλλοντας ουσιαστικά τόσο στην επιστημονική έρευνα όσο και στην τεκμηρίωση υποθέσεων παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών.

Η εκδήλωση επισφραγίστηκε με την παράδοση-παραλαβή 145 χάλκινων αρχαίων νομισμάτων από την Ιταλία στην Ελλάδα. Ο επαναπατρισμός τους, σχεδόν έναν αιώνα μετά την ανακάλυψή τους στην Κω το 1929, αποτελεί ένα ακόμα από αποτέλεσμα της συνεργασίας των δύο χωρών για την προστασία και την αποκατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Τα νομίσματα μεταφέρθηκαν το 1930 στο Εθνικό Ρωμαϊκό Μουσείο της Ρώμης για επιστημονική μελέτη. Η τεκμηρίωση της ελληνικής τους προέλευσης και η απόφαση της Επιτροπής Επαναπατρισμού Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Ιταλικού Υπουργείου Πολιτισμού άνοιξαν τον δρόμο για την επιστροφή τους στην Ελλάδα, αποκαθιστώντας μία ιστορική εκκρεμότητα σχεδόν ενός αιώνα.

Αποκατάσταση διασπασμένων αρχαιοτήτων που προέρχονται από την πολύκροτη υπόθεση